

RAPORT

z weryfikacji efektów kształcenia w programach SPS, SDS na kierunku Geografia, SPS na kierunku Turystyka i rekreacja rok akademicki 2015/2016

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MNiSW z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2014, poz. 1370) – *dostosowanie profili i programów kształcenia w zakresie studiów pierwszego stopnia do 31.12.2016 r., w zakresie studiów drugiego stopnia do dnia 31.12.2017 r.*
2. Uchwała nr R/0004/33/12 z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie zatwierdzenia wytycznych do opracowania procedur weryfikowania efektów kształcenia w programach studiów w Akademii Pomorskiej w Słupsku – *dostosowanie zasad organizacji potwierdzania efektów kształcenia do 30.06.2015 r.*
3. Uchwała nr R.000.67.15 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie wniesienia zmian do uchwały nr R/0004/33/13 z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie zatwierdzenia wytycznych do opracowania procedur weryfikowania efektów kształcenia w programach studiów w Akademii Pomorskiej w Słupsku
4. Rozporządzenie MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U. 2016, poz. 1596)

Źródła weryfikacji efektów kształcenia:

1. Opinie nauczycieli akademickich
2. Opinie studentów
3. Opinie opiekunów praktyk
4. Recenzje prac dyplomowych/magisterskich
5. Obrona prac dyplomowych
6. Hospitacje zajęć dydaktycznych

Narzędzia umożliwiające weryfikację zakładanych efektów kształcenia:

1. **mierniki ilościowe:** oceny z zaliczeń i egzaminów, nakład pracy przeciętnego studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, oceny uzyskane z egzaminu dyplomowego, oceny prac dyplomowych wystawiane przez recenzentów i promotorów
2. **mierniki jakościowe:** wyniki badań ankietowych oceny programu kształcenia, opinia absolwentów oceniających zrealizowany program kształcenia, adekwatność pytań egzaminacyjnych i kolokwialnych do efektów kształcenia, znajomość przez studentów wymogów dotyczących sposobu zaliczenia przedmiotu i wyliczania oceny końcowej, dostosowanie pytań na egzamin dyplomowy do weryfikacji założonych efektów kształcenia, przestrzeganie zasad pisania prac licencjackich i magisterskich, opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki, ocena wyników hospitacji zajęć w zakresie dostosowania form i metod zajęć do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Instytut Geografii i Studiów Regionalnych stosuje różnorodne sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wyodrębnione zostały cztery obszary (trzy dotyczące okresu studiowania i jeden odnoszący się do pracy zawodowej absolwentów IGiSR), które pozwalają weryfikować osiągnięte efekty kształcenia. Obszar pierwszy to proces kształcenia przy wykorzystaniu różnorodnych form zajęć (wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, konwersatoria, seminaria itp.), które pozwalają weryfikować efekty kształcenia przede wszystkim w zakresie wiedzy i umiejętności. Drugi obszar to praktyczny wymiar procesu kształcenia (praktyki i/lub staże studenckie), który pozwala zmierzyć stopień realizacji efektów kształcenia zwłaszcza w obszarze umiejętności i kompetencji społecznych. Kolejny obszar to egzamin dyplomowy, umożliwiający weryfikację zarówno wiedzy, jak i umiejętności. Ostatni obszar związany jest ze śledzeniem losów absolwentów i pozwala on weryfikować stopień realizacji efektów kształcenia głównie w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Analiza weryfikacji realizacji efektów w poszczególnych obszarach:

- I. proces kształcenia przy wykorzystaniu różnorodnych form zajęć
- II. praktyki i/lub staże studenckie
- III. egzamin dyplomowy
- IV. rynek pracy i pracodawcy.

Ad. I.

W trakcie studiów podstawowymi kryteriami weryfikacji efektów kształcenia są oceny z zaliczeń wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych, terenowych, konwersatoriów oraz oceny z egzaminów.

Podstawą oceny studenta są okresowe prace kontrolne w postaci: kolokwiów, domowych prac kontrolnych, projektów, dyskusji problemowych, prezentacji multimedialnych, prezentacji ustnych i pisemnych, obserwacji, scenariuszy zajęć, przeprowadzenie lekcji. Egzaminy mogą być przeprowadzane w formie pisemnej i ustnej. W każdym z tych przypadków, zadania zaliczeniowe i egzaminacyjne muszą być formułowane z punktu widzenia efektów kształcenia zapisanych w sylabusach przedmiotów. Realizacja tego wymogu pociąga za sobą konieczność stosowania określonych form egzaminów pisemnych. Zadania testowe są formułowane tak, aby nie ograniczać egzaminu do sprawdzania wiedzy; łączy się różne formy testu i zadań problemowych. Formy weryfikowania szczegółowych efektów kształcenia dla modułu są opisane w sylabusach przedmiotowych, które prowadzący zajęcia ma obowiązek przygotować przed rozpoczęciem zajęć. W przypadku wszystkich form sprawdzenia efektów kształcenia ocenę wystawia prowadzący zajęcia, zgodnie z kryteriami oceny podanymi na pierwszych zajęciach. Skala ocen, którą przewiduje *Regulamin studiów AP w Słupsku* jest następująca: bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny.

Zgodnie z wypracowanymi przez Instytutową Komisję Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w IGiSR funkcjonowało w roku akademickim 2015/2016 narzędzie oceny programów kształcenia przez absolwentów danego kierunku. Oceny dokonali absolwenci studiów pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia po zdaniem egzaminie licencjackim lub magisterskim do końca roku akademickiego 2015/2016 (tj. do 30 września 2016 r.). Ocena dotyczyła programu realizowanego w przypadku studiów pierwszego stopnia w okresie 2013/14 – 2015/16, a w przypadku studiów drugiego stopnia w okresie 2014/15 – 2015/16.

Wyniki weryfikacji:

1. Analiza mierników ilościowych stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu

Załączone tabele, **Załącznik nr 1a, 1b, 1c** podają mierniki ilościowe (średnia ocen z zakończonych modułów dla danego kierunku/specjalności) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu kształcenia.

1.1. Kierunek Geografia, studia pierwszego stopnia, stacjonarne

Stopień realizacji **efektów kształcenia** (wyliczony jako średnia arytmetyczna średnich ocen z zakończonych modułów, w których realizowano dany efekt), (Załącznik 1a):

- wiedza – 3,87
- umiejętności – 4,15
- kompetencje społeczne – 4,10

W tym ocena zakończonych modułów w zakresie

I. treści podstawowych:

- wiedza – 3,47
- umiejętności – 4,16
- kompetencje społeczne – 4,08

II. treści specjalnościowych:

Specjalność – Gospodarka i polityka samorządowa:

- wiedza – 4,34
- umiejętności – 4,32
- kompetencje społeczne – 4,39

Specjalność – Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym

- wiedza – 4,45
- umiejętności – 4,42
- kompetencje społeczne – 4,43

III. treści dodatkowych:

- wiedza – 3,75
- umiejętności – 3,78
- kompetencje społeczne – 3,83

Analiza osiągniętych efektów kształcenia dla prezentowanego roku akademickiego 2015/2016 obejmuje ocenę poszczególnych modułów kształcenia w trzech, nie czterech jak dotychczas, zakresach, tj.: treści podstawowych, specjalnościowych oraz dodatkowych. Różnica ta wynika z wprowadzonych zmian w programach kształcenia.

Efekty kształcenia na kierunku Geografia (studia pierwszego stopnia) w omawianym roku akademickim generalnie zostały zrealizowane w stopniu dobrym – średnia dla wszystkich efektów kształcenia wyniosła 4,04. Najlepsze rezultaty osiągnięto w zakresie umiejętności (4,15), a najslabsze w zakresie wiedzy – 3,87. Biorąc pod uwagę małą różnicę pomiędzy ww. wynikami (0,28 oceny) uznać należy, że wszystkie efekty zrealizowano na podobnym poziomie.

Z badań przeprowadzonych w zakresie stopnia zdobytych przez studentów poszczególnych efektów kształcenia wynika, że najwyższe oceny zostały osiągnięte w kategorii treści specjalnościowych. Najwyższe oceny osiągnięto na specjalności Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym (średnia 4,43), nieco niższe zaś na specjalności Gospodarka i polityka samorządowa (4,35).

Prowadzone analizy wykazały nieco słabsze oceny w zakresie treści dodatkowych (3,79), do których zaliczono m.in. moduł: technologia informacyjna w geografii, z którego studenci osiągnęły najwyższe oceny (średnia 3,98) oraz pozostałe moduły: samodzielnego wyboru, seminarium dyplomowe, język angielski oraz wychowanie fizyczne.

Najslabsze efekty zostały uzyskane w zakresie treści podstawowych (3,90), na których oceniono moduły: wprowadzenie do nauk o Ziemi, systemy informacji geograficznej, metody badań geograficznych, antropogeografia; badania litosfery, atmosfery, hydrosfery i biosfery; geografia regionalna Polski i geografia regionalna świata oraz badania i organizacja przestrzeni.

W porównaniu z rokiem ubiegłym oceny dotyczące realizacji wszystkich efektów kształcenia poprawiły się w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych, natomiast w zakresie wiedzy uległy pogorszeniu o 0,15 oceny. Różnica ta wynikać może ze zrezygnowania w programach z treści kierunkowych na rzecz podstawowych. Analizując natomiast poszczególne efekty osiągnięte wśród poszczególnych treści kształcenia, uznać należy, że w porównaniu z rokiem ubiegłym uzyskane wyniki w zakresie treści podstawowych uległy poprawie, natomiast pozostałe treści – specjalnościowe i dodatkowe nieznacznie pogorszeniu.

1.2. Kierunek Geografia, studia drugiego stopnia, stacjonarne/niestacjonarne

Stopień realizacji **efektów kształcenia** (wyliczony jako średnia arytmetyczna średnich ocen z zakończonych modułów, w których realizowano dany efekt), (Załącznik 1b):

- wiedza – 4,58
- umiejętności – 4,61
- kompetencje społecznych – 4,62

W tym ocena zakończonych modułów w zakresie

I. treści podstawowych:

- wiedza – 4,34
- umiejętności – 4,65
- kompetencje społeczne – 3,12

II. treści specjalnościowych:

Efekty	Gospodarka i administracja samorządowa	Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym
wiedza	4,71	4,61
umiejętności	4,67	4,54
kompetencje społeczne	4,70	4,53

III. treści dodatkowych:

- wiedza – 4,59
- umiejętności – 4,56
- kompetencje społeczne – 4,71

Analiza osiągniętych efektów kształcenia, podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia, dla prezentowanego roku akademickiego 2015/2016 obejmuje ocenę poszczególnych modułów kształcenia w trzech zakresach, tj.: treści podstawowych, specjalnościowych oraz dodatkowych.

Efekty kształcenia na kierunku Geografia SDS w prezentowanym okresie zostały osiągnięte w stopniu dobry plus – średnia ze wszystkich efektów kształcenia wyniosła 4,60. Najwyższe oceny zostały uzyskane w zakresie kompetencji społecznych (4,62), natomiast najniższe w zakresie wiedzy (4,58).

Z prowadzonych analiz dotyczących zakończenia poszczególnych modułów w ww. zakresach treści programowych wynika, że najlepiej ocenianymi były treści z zakresu specjalnościowych dla specjalności Gospodarka i administracja samorządowa (4,69). Treści specjalnościowe dla specjalności Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym zostały ocenione nieco niżej – na poziomie 4,56 oceny.

Kolejną najlepiej ocenioną grupą modułów były te, należące do treści dodatkowych (średnia 4,62). Należały do niej moduły: seminarium dyplomowe, moduł samodzielnego wyboru, język obcy oraz wychowanie fizyczne. Najwyżej ocenianym modułem w tej grupie, poza wychowaniem fizycznym, było seminarium dyplomowe – 4,67 oceny.

Treści podstawowe zostały ocenione po zakończeniu trzech modułów, w tym: teoretyczno-filozoficzne podstawy geografii, globalne zmiany środowiska i globalizacja. Średnia uzyskanych w tym zakresie to 4,04 oceny. Najwyżej ocenionym modułem był globalne zmiany środowiska – średnia ocen – 4,94.

Z prowadzonych badań wynika, że w porównaniu z rokiem ubiegłym poprawie uległy ogółem wszystkie oceny z realizacji efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) o 0,12 oceny, jak również oceny dotyczących w szczególności treści dodatkowych (o 0,10 oceny), oraz treści specjalnościowych (o 0,01 na specjalności GiAS, oraz o 0,13 na specjalności KiZŚP). Niewielkim spadkiem charakteryzowały się zaś oceny w zakresie treści podstawowych – o 0,01 oceny.

1.3. Kierunek Turystyka i rekreacja, studia pierwszego stopnia, stacjonarne

Stopień realizacji **efektów kształcenia** (wyliczony jako średnia arytmetyczna średnich ocen z zakończonych modułów, w których realizowano dany efekt), (Załącznik 1c):

- wiedza – 4,33
- umiejętności – 4,31
- kompetencje społeczne – 4,23

W tym ocena zakończonych modułów w zakresie

I. treści podstawowych:

- wiedza – 4,12
- umiejętności – 4,25
- kompetencje społeczne – 4,16

II. treści specjalnościowych:

Specjalność: geoturystyka

- wiedza – 4,50
- umiejętności – 4,57
- kompetencje społeczne – 4,47

III. treści dodatkowych:

- wiedza – 4,39
- umiejętności – 4,29
- kompetencje społeczne – 4,05

Analiza osiągniętych efektów kształcenia, podobnie jak w przypadku pozostałych ocenianych kierunków, specjalności i poziomów studiów dla roku akademickiego 2015/2016 obejmowała ocenę poszczególnych modułów kształcenia w zakresie treści podstawowych, specjalnościowych i dodatkowych.

Efekty kształcenia na kierunku Turystyka SPS w analizowanym okresie zostały osiągnięte w stopniu dobrym – średnia ze wszystkich efektów kształcenia wyniosła 4,29. Najwyższe oceny zostały uzyskane w zakresie wiedzy (4,33), natomiast najniższe w zakresie kompetencji społecznych (4,23).

Z prowadzonych badań dotyczących zakończenia poszczególnych modułów w ww. zakresach treści programowych wynika, że najlepiej ocenianymi były treści z zakresu specjalnościowych dla specjalności Geoturystyka (4,51). Treści specjalnościowe dla specjalności Turystyka w strefie nadmorskiej nie były oceniane w minionym roku akademickim.

Kolejną najlepiej ocenioną grupą modułów były te, należące do treści dodatkowych (średnia 4,24). Ocenianymi modułami kształcenia były: moduł samodzielnego wyboru, język obcy, wychowanie fizyczne, technologia informacyjna w turystyce, pierwsza pomoc przedmedyczna, prawa człowieka w turystyce - globalne wyzwania i perspektywy oraz humanistyka. Najwyżej ocenianym modułem w tej grupie, poza wychowaniem fizycznym, był moduł samodzielnego wyboru – 4,85 oceny.

Treści podstawowe zostały ocenione po zakończeniu aż 14 modułów. a średnia ocen uzyskanych w tym zakresie to 4,18. Najwyżej ocenionym modułem były biologiczne aspekty turystyki i rekreacji – średnia ocen – 4,79.

Z prowadzonych analiz wynika, że w porównaniu z rokiem ubiegłym poprawie uległy ogółem wszystkie oceny z realizacji efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) o 0,08 oceny, jak również oceny dotyczących w szczególności treści specjalnościowych (o 0,54 oceny). Niestety w porównaniu z ubiegłym rokiem niewielkim spadkiem charakteryzowały się oceny dotyczące modułów treści podstawowych (o 0,02 oceny) oraz treści dodatkowych (o 0,16 oceny).

Prowadzone badania nad osiągniętymi efektami kształcenia na poszczególnych kierunkach i specjalnościach prowadzonych przez Instytut Geografii i Studiów Regionalnych AP wskazuje na stosunkowo wyższe oceny w porównaniu z ubiegłym rokiem. Nieco podwyższone wskaźniki zanotowano wśród efektów dotyczących studiów drugiego stopnia, co związane być może z większą dbałością o swoje wykształcenie starszych wiekowo studentów.

Analizy poszczególnych treści kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych wykazują pewną poprawę ocen szczególnie w obszarze umiejętności.

2. Analiza stosowanych form weryfikacji efektów kształcenia oraz adekwatności tych form do zakładanych efektów kształcenia:

Formy weryfikacji efektów kształcenia w prezentowanym roku akademickim nie uległy zmianom w stosunku do form przedstawianych przez nauczycieli akademickich w sylabusach modułowych. Potwierdzają to wyniki ocen modułów kształcenia. Formy te zostały dobrane właściwie i pozwoliły w dostatecznym stopniu ocenić w jakim stopniu studenci osiągnęli zakładane efekty kształcenia.

W roku akademickim 2015/ 2016 została wdrożona specjalna procedura weryfikacji efektów kształcenia. W tym celu przygotowano specjalną kartę przedmiotu, w której prowadzący po zrealizowaniu zajęć jest zobowiązany wносить własne uwagi na temat sposobów prowadzenia zajęć oraz weryfikacji efektów kształcenia. Karty te wypełnia się po zakończonym przedmiocie w wirtualnym dziekanacie. W minionym roku nie zgłoszono żadnych uwag, które wymagałyby korekty w programach kształcenia.

3. Analiza wyników nauczania w roku akademickim 2015/2016

Prezentowana analiza została opracowana na podstawie danych z dnia 9 listopada 2016 r. W ocenie wykorzystano wyniki ocen studentów, którzy kontynuują kształcenie oraz absolwentów. Pominięto natomiast wyniki nauczania osób rezygnujących ze studiów.

3.1. Kierunek Geografia, studia pierwszego stopnia, stacjonarne

Na kierunku Geografia studiach pierwszego stopnia prezentowane dane dotyczą 20 osób, z czego 4 z nich to aktualni absolwenci Akademii Pomorskiej. Pierwszy rok studiów ukończyły 4 osoby, drugi – 12 osób, natomiast trzeci – 4 osoby (w tym 1 osoba uzupełniająca różnice programowe).

Najlepsze średnie oceny uzyskali studenci pierwszego roku, natomiast najgorsze uzyskali studenci trzeciego roku. Jest to sytuacja niepokojąca, ze względu na fakt, że w grupie studentów ostatniego roku znalazła się również osoba z najniższą średnią w Instytucie ogółem.

Geografia SPS stacjonarne	średnia dla całego roku	najwyższa średnia ocen	najniższa średnia ocen
po 2 semestrach	4,41	4,60	4,30
po 4 semestrach	4,21	4,80	3,42
po 6 semestrach	3,90	4,34	3,26

3.2. Kierunek Geografia, studia drugiego stopnia, stacjonarne

Na kierunku Geografia SDS wzięto pod uwagę średnie ocen 33 osób, w tym 24 absolwentów IGiSR. Średnie oceny na studiach drugiego stopnia w stosunku do ocen ze studiów pierwszego stopnia są wyższe przeciętnie o 0,35 oceny.

Geografia SDS stacjonarne	średnia dla całego roku	najwyższa średnia ocen	najniższa średnia ocen
po 2 semestrach	4,53	4,85	3,70
po 4 semestrach	4,51	4,88	3,88

3.3. Kierunek Turystyka i rekreacja, studia pierwszego stopnia, stacjonarne

Na kierunku Turystyka i rekreacja rok akademicki 2015/2016 ukończyły ogółem 33 osoby, z których 3 to aktualni absolwenci.

Turystyka i rekreacja SPS stacjonarne	średnia dla całego roku	najwyższa średnia ocen	najniższa średnia ocen
po 2 semestrach	4,21	4,78	3,37
po 4 semestrach	4,22	4,75	3,34
po 6 semestrach	4,35	4,53	4,01

Na wyróżnienie zasługuje fakt, że zarówno studenci kierunku Geografia, jak również Turystyka i rekreacja w minionym roku wykazywali się dobrymi i bardzo dobrymi wynikami w nauce – najwyższa średnia ocen to 4,88. W stosunku do ubiegłego roku na omawianym kierunku zaznaczył się wzrost średnich ocen po poszczególnych semestrach – na SPS o 0,10, natomiast na SDS o 0,11 oceny, co niewątpliwie pozostaje pozytywnym efektem kształcenia.

4. Analiza poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia:

W roku akademickim 2015/2016 przypisanie punktów ECTS do modułów kształcenia okazało się poprawne – żaden z wykładowców nie zgłosił uwag w tym zakresie. W programach kształcenia nadal obowiązywała zasada przyznawania punktów: 1 punkt ECTS przypisywano 25-30 godzinom

pracy studenta. Godziny te obejmowały zarówno zajęcia kontaktowe (z nauczycielem), jak również uwzględniały samodzielną pracę studenta.

5. Analiza oceny treści programowych przez absolwentów kierunku Geografia:

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone wśród 27 absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku Geografia oraz Turystyka i rekreacja, którzy ukończyli edukację w roku akademickim 2015/2016. W tym na kierunku Geografia studiach pierwszego stopnia ankietę przeprowadzono wśród 2 studentów, a na studiach drugiego stopnia wśród 23 studentów. Kierunek Turystyka i rekreacja ukończyło 3 studentów, natomiast odpowiedzi na pytania udzieliło 2 z nich.

Ankieta składała się z 11 pytań, w tym 4 z nich były otwarte. Pierwsze z nich dotyczyło oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia. W przypadku kierunku Geografia studenci ocenili osiągnięcie efektów kształcenia w bardzo wysokim stopniu – na ponad 80,0%. Ze względu na małą liczebność absolwentów kierunku Turystyka i rekreacja można wnioskować, że otrzymany wynik ankiety może być nieco zawyżony – wyniósł on bowiem 100%.

Rok akademicki	Kierunek Geografia		Kierunek Turystyka i rekreacja
	2013-2014	2014-2015	2013-2014
Średnia ocen osiągnięcia efektów kształcenia (w %)	80,00	88,32	100,00

Następnych 7 zamkniętych pytań dotyczyło oceny warunków studiowania. Studenci w większości przypadków ocenili je jako warunki dobre i bardzo dobre:

Pytanie	Średnia ocena		
	Kierunek Geografia		Kierunek Turystyka i rekreacja
	2013-2014	2014-2015	2013-2014
W jakim stopniu spełniły się Twoje oczekiwania związane z wybranym kierunkiem studiów?	5,0	4,22	4,00
Jak oceniasz swoje przygotowanie do pracy zawodowej?	5,0	4,00	4,00
Jak oceniasz obsługę studentów w dziekanacie?	5,0	4,65	5,00
Jak oceniasz informację o kierunku studiów zamieszczoną na stronie internetowej AP w Słupsku?	5,0	4,65	4,50
Jak oceniasz współpracę z promotorem pracy dyplomowej?	5,0	4,78	5,00

Pytanie	Średnia ocena		
	Kierunek Geografia		Kierunek Turystyka i rekreacja
	2013-2014	2014-2015	2013-2014
Czy informacja o programach związanych z wymianą międzynarodową była wystarczająca?	5,0	4,35	5,00
Ogólna ocena warunków studiowania na AP w Słupsku	5,0	4,61	5,00

Ogólne wyniki ankiety z ww. pytań prowadzone na kierunku Geografia w porównaniu z poprzednim rokiem poprawiły się. W przypadku rocznika 2013-2014 sytuacja ta może mieć związek z małą liczebnością grupy, natomiast w przypadku rocznika 2014-2015, który dotyczy ukończenia studiów magisterskich wiązać można z większą dojrzałością studentów i zauważanymi przez nich perspektywami zdobycia pracy po ukończonym kierunku studiów. W minionym roku akademickim studenci nadal cenili wysokie kompetencje i życzliwą atmosferę w zakresie warunków studiowania. Absolwenci bardzo wysokie oceny wystawili bowiem za współpracę z promotorem (4,78) i obsługę dziekanatu (4,65). Słuchacze naszych kierunków wysoko cenili także promocję studiowanego kierunku w Internecie (4,65). Słabsze oceny, ale nadal wysokie studenci wystawili za stopień przygotowania do pracy zawodowej i swoje oczekiwania związane z wybranym kierunkiem studiów.

Ostatnie 3 pytania otwarte dotyczyły wskazania, które przedmioty występują w zbyt dużej i zbyt małej ilości godzin w zrealizowanym przez studentów programie kształcenia. W ankiecie uwzględniono również miejsce na inne uwagi słuchaczy IGiSR.

Kierunek Geografia			
Zbyt duża ilość zajęć		Zbyt mała ilość zajęć	
Przedmiot	Liczba wskazań	Przedmiot	Liczba wskazań
Treści podstawowe			
Planowanie przestrzenne	1	GIS	2
Geomorfologia	1	Meteorologia i klimatologia	2
Kształtowanie i ochrona środowiska	1	Hydrologia	1
-	-	Badania biosfery	1
Razem	3	Razem	6
Treści specjalnościowe			

Instytut Geografii
i Studiów Regionalnych

Akademia Pomorska w Słupsku

Kierunek Geografia			
Zbyt duża ilość zajęć		Zbyt mała ilość zajęć	
Przedmiot	Liczba wskazań	Przedmiot	Liczba wskazań
Strategia rozwoju lokalnego	1	-	-
Razem	1	Razem	0
Treści dodatkowe			
-	-	Język obcy	1
Razem	0	Razem	1
Inne kategorie			
Brak odpowiedzi	16	Brak odpowiedzi	16
Wystarczająca ilość zajęć	1	Zajęć poświęconych kierunkowi	1
Żadnych	1	Zajęć praktycznych	1
Zajęć związanych z konkretnym prowadzącym (nazwisko znane Dyrekcji)	1	Większości zajęć	1
Przedmioty z geografii społeczno-ekonomicznej	2	Przedmiotów zawodowych	1
Razem	21	Razem	20

Kierunek Turystyka i rekreacja			
Zbyt duża ilość zajęć		Zbyt mała ilość zajęć	
Przedmiot	Liczba wskazań	Przedmiot	Liczba wskazań
Treści podstawowe			
Ekologia i ochrona środowiska	1	Hotelarstwo	2
Żywnienie człowieka	1	-	-
Razem	2	Razem	2
Treści specjalnościowe			
-	-	-	-
Razem	0	Razem	0
Treści dodatkowe			
-	-	-	-
Razem	0	Razem	0
Inne kategorie			
-	-	-	-
Razem	0	Razem	0

Z prezentowanych danych wynika, że studenci kierunku Geografia oraz Turystyka i rekreacja uważają w większości przypadków, że w programach kształcenia zbyt dużą liczbę godzin przypisano przedmiotom, które znalazły się w treściach podstawowych (wcześniej część z tych przedmiotów przypisana była treściom kierunkowym). Wśród wymienionych przez respondentów znalazły się: planowanie przestrzenne, geomorfologia i kształtowanie i ochrona środowiska. Studenci kierunku Turystyka i rekreacja wymienili natomiast ekologię i ochronę środowiska oraz żywienie człowieka. Do treści specjalnościowych, których jest zbyt dużo, studenci kierunku Geografia zakwalifikowali tylko jeden przedmiot, tj. strategię rozwoju lokalnego. Na uwagę zasługuje fakt, że studenci wskazywali także, że pewnym mankamentem w programie jest zbyt duża liczba godzin przedmiotów związanych z treściami społeczno-ekonomicznymi.

Wśród przedmiotów, które studenci kierunku Geografia wskazywali w kategorii zbyt małej liczby godzin znalazły się natomiast takie przedmioty jak: geograficzne systemy informacji, meteorologię i klimatologię, hydrologię, badania biosfery (treści podstawowe), jak również język obcy (treści dodatkowe). Absolwenci kierunku Turystyka i rekreacja uważali natomiast, że zbyt mała liczba godzin poświęcona była hotelarstwu, jak również ogólnie przedmiotom kierunkowym, praktycznym i przygotowującym do zawodu.

Ad. II.

Praktyki oraz staże studenckie pozwalają sprawdzić głównie umiejętności i kompetencje społeczne studenta. W mniejszym stopniu natomiast weryfikowana jest wiedza studenta. Student odbywając praktykę bądź staż w wybranej przez siebie placówce ma również możliwość nabycia nowych umiejętności w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nie objętych bezpośrednio programem nauczania, a wymaganych na danym stanowisku pracy. Dzięki temu poza spełnieniem podstawowego warunku odbycia praktyk, tj. osiągnięcia przewidywanych nauczaniem efektów kształcenia, również dodatkowe kompetencje. Ma to w dalszej kolejności bardzo ważne znaczenie praktyczne w zakresie znalezienia pracy po ukończeniu studiów.

Weryfikacji efektów kształcenia zdobytych w trakcie praktyk dokonuje kierunkowy opiekun praktyk zawodowych. Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk zawiera Regulamin studenckich praktyk zawodowych. Dla kierunku Geografia oraz Turystyka i rekreacja praktyki zawodowe prowadzone są na studiach pierwszego stopnia. Studia drugiego stopnia na kierunku Geografia przewidują w programie kształcenia praktyki pedagogiczne jedynie dla specjalizacji nauczycielskiej (w roku akademickim 2015/2016 nie prowadzono nauczania na takiej specjalności).

Prezentowane wyniki weryfikacji efektów praktyk i staży dotyczą praktyk zawodowych studentów kierunku Geografia, specjalność Gospodarka i polityka samorządowa (studia pierwszego stopnia), Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym (studia pierwszego stopnia) oraz dla kierunku Turystyka i rekreacja (studia pierwszego stopnia) dla programów kształcenia obowiązujących dla roku 2014/15 (obecnie III rok SPS).

Wyniki weryfikacji:

1. Ocena jakości praktyk oraz analiza zakładanych i uzyskanych w ich wyniku efektów kształcenia:

– Gospodarka i polityka samorządowa (kierunek Geografia)

Do odbywania praktyk na specjalności Gospodarka i polityka samorządowa w minionym roku uprawnionych było 8 studentów, z których odbyło je 7 studentów (1 osoba miała warunek krótkoterminowy). W większości praktyki odbywały się w zakładach produkcyjnych (5 osób), jak również w urzędzie miasta (1 osoba) oraz w przedsiębiorstwie handlowo-usługowym (1 osoba). Studenci ukończyli praktyki z ogólnym wynikiem bardzo dobrym (średnia ocen – 5,00).

Wnioski z przeprowadzonych praktyk:

- studenci odbywali praktyki zgodnie z harmonogramem,
- poprawnie wykonywali polecenia pracodawcy,
- otrzymywali zadania przewidziane w regulaminie praktyk,
- studenci wykazywali się sumiennością i zaangażowaniem w wykonywaniu powierzonych im obowiązków.

– Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym (kierunek Geografia)

W praktykach zawodowych na specjalności Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym w roku akademickim 2015/2016 uczestniczyło 4 studentów. Praktyki te odbywały się w wymiarze 90 godz. (3 tyg.) i przeprowadzone zostały w sposób ciągły, w okresie lipiec-październik 2016 r. Przedmiotem oceny były osiągnięte przez studenta efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w czasie realizacji praktyk zawodowych. Efekty kształcenia, zawarte w regulaminie praktyki zostały w pełni zrealizowane – w stopniu bardzo dobrym (100% - ocena 5,0).

Studenci praktykowali w placówkach związanych z obraną specjalnością. Najwięcej studentów wybrało praktykę w urzędach gmin (3 osoby), a tylko 1 osoba wybrała praktykę w zakładzie produkującym miejskie autobusy.

Wnioski z przeprowadzonych praktyk:

- studenci wykonywali powierzone prace w sposób sprawny i solidny
- studenci na praktykach zachowywali poprawne kontakty z pracownikami ww. placówek i dali się poznać jako osoby sumienne i punktualne
- praktyki zostały zrealizowane zgodnie z regulaminem.

– Turystyka w strefie nadmorskiej (kierunek Turystyka i rekreacja)

W praktykach zawodowych w ubiegłym roku akademickim uczestniczyło 13 studentów specjalności Turystyka w strefie nadmorskiej. Praktyki te odbywały się w wymiarze 90 godz. (3 tyg.) i przeprowadzone zostały głównie w sposób ciągły, ale również w trybie śródrocznym (38,5% studentów). Przedmiotem weryfikacji były wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne pozyskane przez praktykantów podczas realizacji praktyk zawodowych. Efekty kształcenia, zawarte w regulaminie praktyki zostały w pełni zrealizowane.

Studenci praktykowali w placówkach różnego typu, związanych z obsługą ruchu turystycznego, m.in.: w biurach podróży (3 osoby), hotelach (4 osoby), pensjonatach i ośrodkach wczasowych (po 3 osoby). Oceny uzyskane przez studentów po odbyciu praktyk były ogólnie bardzo dobre (100% ocen 5,0).

Wnioski z przeprowadzonych praktyk:

- praktyki realizowano zgodnie z przyjętym harmonogramem
- realizowano zadania wynikające z regulaminu praktyk
- rzetelnie wykonywali powierzone przez opiekuna obowiązki
- studenci wykazywali zdyscyplinowanie, zaangażowanie i bezkonfliktowość
- studenci łatwo nawiązywali kontakty interpersonalne.

Ad. III.

Finalnym rezultatem realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego stopnia jest pozytywnie oceniona praca licencjacka i zdany egzamin dyplomowy. Natomiast na studiach drugiego stopnia końcowym miernikiem jest praca magisterska i pomyślnie zdany egzamin magisterski. Dlatego szczególną uwagę przywiązuje się do seminariów licencjackich

i magisterskich, zasad przygotowywania prac oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych, a systematyczna analiza wyników pozwoli na wdrażanie mechanizmów doskonalących.

W Instytucie Geografii i Studiów Regionalnych obowiązują określone zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące przygotowywania prac licencjackich i magisterskich. Mają one na celu ujednoczenie konstrukcji pracy i kryteriów ich oceny. Zaakceptowane przez promotorów tematy prac dyplomowych są następnie akceptowane przez Radę IGiSR. Ujednoczane są także zasady przeprowadzania i oceny egzaminów licencjackich i magisterskich, a także arkusze recenzji tych prac.

Na egzaminie licencjackim zadawane są trzy pytania, dwa związane z kierunkiem studiów i ze specjalnością oraz jedno bezpośrednio z przygotowaną pracą licencjacką. Na egzaminie magisterskim zadawane są trzy pytania, z których dwa związane są z kierunkiem studiów i ze specjalnością, a trzecie z tematyką pracy magisterskiej. Pytania formułowane są w taki sposób, aby odpowiedzi na nie ujawniały, że egzaminowany posiadał wymaganą wiedzę i umiejętności. Ten aspekt ma także kluczowe znaczenie w recenzowaniu pracy. Zestawy problemów na egzaminy dyplomowe są uaktualniane tak, aby stwarzały możliwość oceny nie tylko wiedzy. Weryfikacja samodzielności napisanej pracy licencjackiej/magisterskiej przez promotora pracy jest ważnym elementem systemu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia.

W roku akademickim 2015/16 do egzaminów dyplomowych (licencjackich i magisterskich) przystąpili studenci kierunku Geografia oraz kilku studentów kierunku Turystyka i rekreacja.

Wyniki weryfikacji:

1. Analiza wyników egzaminów dyplomowych

Do egzaminu dyplomowego (licencjackiego) na koniec roku akademickiego 2015/16 przystąpiły 4 osoby kierunku Geografia.

Średnia arytmetyczna ocen wyniosła ogółem:

- z egzaminu dyplomowego – 3,88
- z pracy licencjackiej – 3,75
- średnia ze studiów – 3,94
- średnia na dyplomie – 4,02

Do egzaminu dyplomowego (magisterskiego) na koniec roku akademickiego 2015/16 przystąpiły 24 osoby na kierunku Geografia.

Średnia arytmetyczna ocen wyniosła ogółem:

- z egzaminu dyplomowego – 4,57
- z pracy magisterskiej – 4,42
- średnia ze studiów – 4,48
- średnia na dyplomie – 4,52

Do egzaminu dyplomowego (licencjackiego) na koniec roku akademickiego 2015/16 przystąpiły 3 osoby kierunku Turystyka i rekreacja.

Średnia arytmetyczna ocen wyniosła ogółem:

- z egzaminu dyplomowego – 3,83
- z pracy licencjackiej – 4,00
- średnia ze studiów – 4,28
- średnia na dyplomie – 4,29

Z prowadzonych analiz ocen z egzaminu dyplomowego, pracy dyplomowej, jak i końcowych ocen ze studiów i średnich na dyplomie wynika, że oceny na studiach II stopnia w roku akademickim 2015/2016 były zdecydowanie wyższe niż oceny na studiach I stopnia (o średnio 0,5 oceny). Z prezentowanych danych wynika także, że najlepsze średnie oceny studenci otrzymywali ze studiów, niższe zaś z egzaminów i prac dyplomowych. W porównaniu natomiast z rokiem ubiegłym oceny na kierunku Geografia SPS uległy obniżeniu we wszystkich badanych kategoriach.

2. Analiza ocen prac dyplomowych wystawianych przez recenzentów i promotorów

Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta, a ostateczna ocena pracy dyplomowej jest średnią arytmetyczną obu ocen zaokrągloną według zasad z Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku.

Średnia arytmetyczna ocen prac dyplomowych była bardzo wysoka i wynosiła odpowiednio:

- dla egzaminu dyplomowego (licencjackiego, kierunek Geografia) – 3,75
- dla egzaminu dyplomowego (magisterskiego, kierunek Geografia) – 4,42
- dla egzaminu dyplomowego (licencjackiego, kierunek Turystyka i rekreacja) – 4,00

Generalnie oceny prac dyplomowych, według ocen promotorów i recenzentów, w omawianym roku akademickim uzyskały lepsze wyniki w przypadku studiów drugiego stopnia.

W porównaniu z ubiegłym rokiem oceny prac na studiach drugiego stopnia poprawiły się, natomiast średnie oceny z prac licencjackich spadły o 0,22 stopnia (kierunek Geografia). W związku z tym w dalszym ciągu rekomenduje się przykładanie większej staranności promotorów prac, szczególnie licencjackich, o ich jakość i wyższy poziom, a tym samym wyższą ocenę.

3. Ocena jakości prac dyplomowych i adekwatności wymagań stawianych pracom dyplomowym do celów programu kształcenia i zakładanych efektów kształcenia:

W napisanych przez studentów pracach dyplomowych osiągnięto zakładane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W szczególności zaś w przedstawionych do recenzji opracowaniach zostały spełnione podstawowe kryteria dotyczące jakości i adekwatności stawianym pracom dyplomowym, w szczególności: zgodności treści pracy z obranym tematem, układu treści i struktury pracy, poprawności merytorycznej i formalnej strony pracy.

Ad. IV.

Ostatecznymi sposobami weryfikacji efektów kształcenia są losy absolwentów, celem zweryfikowania szans studentów na rynku pracy i ich powodzenia zawodowego. Zdobywaniu wiedzy na ten temat służą ankietyzacja absolwentów i badanie opinii interesariuszy zewnętrznych. Pośrednio o realizacji efektów kształcenia świadczą także pozycje na listach rankingowych sporządzanych przez różne ośrodki opiniotwórcze.

W br. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego uruchomiło Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych. Niestety w raportach tych uwzględniono jak na razie losy absolwentów, którzy otrzymali dyplom w 2014 roku, brak natomiast danych dot. prezentowanego roku akademickiego. Drugim minusem tego systemu jest także przyjęcie zasad ograniczających prezentację wyników dla zbyt małych zbiorowości.

Wyniki weryfikacji:

1. Badanie losów absolwentów

Procedura weryfikacji efektów kształcenia w tym obszarze została wdrożona na Akademii Pomorskiej Uchwałą Nr R10004/12/13 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 27 marca 2013 r. Tryb postępowania został określony w Regulaminie badania losów zawodowych absolwentów. Pierwsze wyniki zastosowanego narzędzia uzyskano w październiku 2014 roku.

Zarządzeniem Rektora R.021.91.15 z dnia 1 grudnia 2015 r. została rozwiązana Komisja ds. Badania Losów Absolwentów. Aktualnie AP w Słupsku nie dysponuje informacjami o aktualnych losach absolwentów.

Wyniki badania:

Brak – Instytut Geografii i Studiów Regionalnych pomimo trwających działań na rzecz usprawnienia procesu badania losów absolwentów powinien wypracować własne metody i sposoby zbierania informacji o absolwentach prowadzonych kierunków.

Działania doskonalące dotyczące procedury weryfikacji efektów kształcenia zaplanowane na rok akademicki 2016/2017:

Przedmiotem pracy Instytutowej Komisji ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie Geografii i Studiów Regionalnych w roku akademickim 2016/2017 w zakresie procedury weryfikacji efektów kształcenia będzie:

1. Współpraca z Zespołem Ekspertów przy Instytucie Geografii i Studiów Regionalnych spośród potencjalnych pracodawców, celem weryfikacji treści i efektów kształcenia, pozwalających na zwiększenie konkurencyjności absolwentów kierunku Geografia oraz Turystyka i rekreacja na rynku pracy
2. Wdrożenie oferty praktycznego kierunku kształcenia Inżynieria Środowiska oraz dostosowanie istniejącego kierunku Turystyka i rekreacja do profilu praktycznego zgodnego z wymaganiami rynku pracy.
3. Dostosowanie obowiązujących programów kształcenia do nowych wymagań MNiSW
4. Usprawnienie komunikacji nauczycieli akademickich ze studentami, ze szczególnym uwzględnieniem promotorów prac dyplomowych oraz opiekunów lat.
5. Stałe działania mające na celu podnoszenie jakości przygotowywanych prac dyplomowych i prowadzenia zajęć dydaktycznych.
6. Dostosowanie sal budynku IGiSR do stworzenia laboratoriów w ramach funduszu projektu Słupskiego Ośrodka Akademickiego.
7. Wymiana sprzętu audiowizualnego i komputerowego w IGiSR, którego bardzo zły stan techniczny lub brak utrudnia proces kształcenia.
8. Wypracowanie procedury badania losów absolwentów.

Załączniki:

1. Tabele zawierające mierniki ilościowe (średnia ocen z zakończonych modułów dla danego kierunku/specjalności) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu kształcenia, w tym:
 - 1a) Mierniki ilościowe (średnie ocen z zakończonych modułów) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu, Kierunek Geografia, studia I stopnia, stacjonarne, Rok immatrykulacji 2013/14, 2014/2015 i 2015/16
 - 1b) Mierniki ilościowe (średnie ocen z zakończonych modułów) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu, Kierunek Geografia, studia II stopnia, stacjonarne, Rok immatrykulacji 2014/2015 i 2015/16
 - 1c) Mierniki ilościowe (średnie ocen z zakończonych modułów) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu, Kierunek Turystyka i rekreacja, studia I stopnia, stacjonarne, Rok immatrykulacji 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016